

Djurenheten
Karin Eklund
Tel. direkt: 010-2238425
E-post: Karin.Eklund@lansstyrelsen.se

Regeringskansliet

Remiss om Krav på att hålla djur lösgående – konsekvenser, övergångsbestämmelser och andra incitament än lagstiftning (rapport 2019:17)

Er beteckning: N2020/02300

Allmänna synpunkter

Regeringen har gett Jordbruksverket i uppdrag att utreda konsekvenser av att införa ett krav på att hålla djur lösgående samt behovet av övergångsbestämmelser och undantag från kravet. I uppdraget ingick att analysera och bedöma vad som är en rimlig övergångstid för att djurhållare med befintliga stallar ska kunna ställa om till lösgående system. I uppdraget ingick även att överväga om det finns andra incitament än lagstiftning som kan främja en snabb och effektiv omställning till lösgående system. Vid förslag på sådana incitament ska ekonomiska och övriga konsekvenser analyseras. Uppdraget redovisas i Jordbruksverkets rapport 2019:17 ”Krav på att hålla djur lösgående – konsekvenser, övergångsbestämmelser, undantag och andra incitament än lagstiftning.”

Länsstyrelsen i Kalmar delar Jordbruksverkets uppfattning om att djur ska hållas lösgående, att det krävs en väl genomtänkt övergångstid för införande av nya regler samt att inga särskilda ersättningar ska utgå för omställning från uppbundna system till lösgående system.

Länsstyrelsen i Kalmar menar att övergångstiden för omställning till lösgående system behöver vara anpassad för de olika djurslagen som berörs. För nötkreatur bör det handla om minst 15 år då det är mycket omfattande förändringar som krävs, framförallt på mjölksidan. Övergångstiden är också viktig för att undvika de konsekvenser som riskerar att uppstå vid en annars omfattande nedläggning av nötproduktionen, såväl för den svenska livsmedelsproduktionen som den biologiska mångfalden. För häst anser vi att en tid om 10 år bör räcka. Vad gäller get har vi ingen synpunkt då vi inte har kännedom om att det finns några uppbundna besättningar i vårt län.

Länsstyrelsen i Kalmar saknar dock beskrivning av konsekvenser och kostnadsberäkningar specifikt för ungdjuren. En konsekvens av att förbjuda hållande av uppbundna djur kan exempelvis vara att ungdjuren istället hålls i spaltboxar. Se mer information om spaltboxar i särskilda synpunkter nedan.

Det uppskattade totala kostnadsintervallet för omställningen för nötkreatur verkar rimlig, även om den i sig utgår ifrån många antaganden som i verkligheten kan variera en del.

Särskilda synpunkter

Spaltboxar

I avsnitt 5 - Konsekvenser av att införa ett krav på att hålla djur lösgående, berörs många aspekter framförallt ur ekonomisk synvinkel, men det är också viktigt att ta ställning till djurvälståndspunkten. Länsstyrelsen i Kalmar anser att det saknas en möjlig och trolig konsekvens av kravet på lösgående system gällande rekryteringsdjur i framförallt mjölkbesättningar. De djurhållare som berörs av omställningen kommer söka kostnadseffektiva lösningar för sina rekryteringsdjur. Om man kan hålla fler djur på en mindre yta innebär detta en ekonomisk fördel. Vi ser därför en risk med att fler djurhållare väljer att bygga spaltboxar till sina rekryteringsdjur istället för att investera i andra lösningar såsom lösdriftstallar med liggbås eller ströbädd som i hög utsträckning bidrar till djurens välfärd. Detta motverkar också det allmänna rådet till 2 kap. 1-2 §§ djurskyddslagen som anger att unga djur bör vänjas vid det djurhållningssystem de ska hållas i som vuxna.

Spaltboxsystemet medger en liten rörelseyta för djuren i jämförelse med andra lösgående system. Det är en jämförelsevis karg miljö för djuren och bidrar i låg utsträckning till att djuren kan utföra sina naturliga beteenden. När man lyfter fördelarna med lösdrift ur djurvälståndssynpunkt påtalar man bland annat att djuren när de är lösgående kan röra sig mer, har lättare att utföra exempelvis putsningsbeteenden samt att de har lättare att lägga sig respektive ställa sig upp utan att stöta i inredning eller andra djur. Man talar också om fördelar med att djuren kan komma undan varandra vilket minskar stress och aggressioner. Ett spaltboxsystem är dock lika trångt som ett uppbundet system och djuren får inte de fördelar som andra lösgående system erbjuder. Ur detta perspektiv anser vi att spaltboxsystemet är att likställa med ett uppbundet system och det finns en påtaglig risk för att fler djur kommer att hållas på detta sätt framöver, och man får då inte de fördelar för djuren man räknat med i konsekvensutredningen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Landshövding Peter Sandwall med djurskyddshandläggare Karin Eklund som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Karin Bergman, enhetschef Fredrik Ustrup och byggnadskonsulent Lotta Lövenklev medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.